

СЕКЦІЯ ЦЕНТРУ НАВЧАЛЬНО-ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ, ПРОФЕСІЙНОЇ ТА ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ

*Канд. техн. наук, доцент, проректор з
науково-педагогічної роботи*

А. О. Каграманян,

канд. техн. наук, доцент, керівник

Центру навчально-практичної

підготовки, професійної та дуальної

*освіти **О. Ю. Каменєв***

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТУ ІЗ УПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

Наказом МОН України від 15.10.2019 р. № 1296 Український державний університет залізничного транспорту (УкрДУЗТ) залучено до державного пілотного проєкту з упровадження дуальної форми навчання в закладах вищої та фахової передвищої освіти. Рішенням вченої ради УкрДУЗТ від 29.10.2019 р. в університеті запроваджено експеримент із запровадження елементів дуальної форми здобуття вищої освіти, відповідно до якого дуальне навчання в УкрДУЗТ наразі регламентується Тимчасовим положенням, затвердженим наказом ректора від 29.10.2019 р. № 105.

Метою проведення експерименту є визначення можливостей і виявлення раціональних шляхів удосконалення якості вищої освіти в УкрДУЗТ шляхом поглиблення навчально-виробничих зв'язків із підприємствами роботодавців, збільшення обсягу практичної підготовки здобувачів вищої освіти та інтенсифікації впровадження новітніх досягнень науки і техніки у виробництво.

Два роки участі в державному пілотному проєкті та реалізації внутрішнього експерименту дозволяють підвести попередні підсумки дуалізації вищої освіти в університеті, узагальнити її позитивні й негативні результати і визначити подальшу стратегію та діяльність закладу в напрямі підвищення якості навчально-практичної підготовки здобувачів вищої освіти.

У 2019/2020 навчальному році відбувалася переважно підготовча робота до запровадження дуальної освіти в УкрДУЗТ. Зокрема наказом ректора в університеті було утворено проєктну групу з запровадження дуальної освіти у складі чотирьох осіб, якою було розроблено та подано на затвердження Тимчасове положення про проведення відповідного експерименту. Рішенням вченої ради Центр навчально-практичної підготовки та сприяння працевлаштуванню студентів і випускників було

реорганізовано в Центр навчально-практичної підготовки, професійної та дуальної освіти (ЦНПП), до функцій якого було додано організацію та координацію заходів із упровадження й реалізації дуальної освіти в університеті. Фахівцями ЦНПП із урахуванням пропозицій стейкхолдерів було розроблено і запроваджено необхідну інструктивну й методичну базу щодо реалізації дуальної форми здобуття вищої освіти за спеціальностями, зокрема типові форми індивідуальних планів підготовки здобувачів дуальної освіти, доповнень до них, інструкції й пам'ятки з їх заповнення. Попри карантин, проведено ряд семінарів-нарад (переважно в онлайн-режимі) з учасниками дуального процесу як з боку представників університету, так і роботодавців, щодо раціоналізації сумісної підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою. Не дивлячись на підготовчий етап проведення експерименту, вже в першому році його реалізації за співпраці з регіональною філією «Південна залізниця» АТ «Укрзалізниця» на дуальну форму здобуття вищої освіти повноцінно залучено трьох здобувачів вищої освіти рівня «бакалавр»: двох здобувачів вищої освіти за спеціальністю 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» (провідна кафедра – «Автоматика та комп'ютерне телекерування рухом поїздів») та одну здобувачку вищої освіти спеціальності 275 «Транспортні технології» (провідна кафедра – «Управління експлуатаційною роботою»). Наприкінці навчального року зазначені здобувачі вищої освіти пройшли успішну атестацію, у якій брали дорадчу участь представники роботодавців (ШЧ-5, ШЧ-7, ДН-2 Південної залізниці). За погодженням з керівництвом УкрДУЗТ прийнято стратегічне рішення – у першу чергу залучати на дуальне навчання здобувачів вищої освіти, які вже працюють на посадах, що є дотичними зі спеціальностями, які вони здобувають в університеті.

Основним завданням експерименту у 2020/2021 навчальному році стала імплементація розроблених заходів із реалізації дуальної освіти шляхом їх безпосереднього запровадження в навчальний процес. Протягом навчального року з-поміж 128 працюючих студентів ЦНПП разом із провідними кафедрами було відібрано 64 студенти для навчання за дуальною формою. З них написали заяви та оформили особові справи у ЦНПП 27 осіб (42,19 %). Усього кафедрами підготовлено дуальні навчальні плани на 2020/2021 навчальний рік для 13 осіб (20,31 %). Оформлено договори з роботодавцями про співпрацю за дуальною формою навчання для дев'яти осіб (14,06 %).

Зведені дані за спеціальностями, за якими відбулося залучення здобувачів вищої освіти на дуальну форму навчання у 2020/2021 навчальному році, подано в таблиці.

Наведені в таблиці дані визначають об'єктивні кількісні показники реалізації експерименту з упровадження дуальної освіти і дозволяють оцінити ефективність цього заходу в університеті.

Зведені дані щодо залучення здобувачів вищої освіти на дуальне навчання у 2020/2021 навчальному році

Спеціальність	Кількість працюючих здобувачів вищої освіти за спеціальністю	Кількість поданих заяв на дуальну форму	Кількість підготовлених дуальних планів	Кількість оформлених дуальних договорів
071 – Облік і оподаткування	1	1	1	1
072 – Фінанси, банківська справа та страхування	2	2	1	1
073 – Менеджмент	1	1	1	1
123 – Комп'ютерна інженерія	1	1	0	0
144 – Теплоенергетика	3	0	3	0
151 – Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології	10	9	2	2
172 – Телекомунікація та радіотехніка	2	2	1	1
273 – Залізничний транспорт	25	9	1	1
275 – Транспортні технології	19	3	3	2
Разом	64	27	13	9

Д-р техн. наук, професор, ректор

С. В. Панченко,

канд. техн. наук, доцент кафедри

автоматики та комп'ютерного

телекерування рухом поїздів В. О. Сотник

Український державний університет залізничного транспорту (м. Харків)

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАХОДІВ ІЗ УПРОВАДЖЕННЯ ДУАЛЬНОЇ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТІ

У результаті реалізації експерименту з упровадження дуальної освіти в Українському державному університеті залізничного транспорту (УкрДУЗТ), ухваленого вченою радою 29.10.2019 р., протягом 2020/2021 навчального року в цілому було рекомендовано на навчання за дуальною формою 64 здобувачі вищої освіти, з яких 27 подали заяви на навчання за цією формою. Випусковими кафедрами підготовлено індивідуальні плани дуального навчання для 13 здобувачів вищої освіти (з них три здобувача вищої освіти не подали заяви на навчання за дуальною